

dicu před odevzdáním pozůstalosti a po něm oproti věřitelům a odkazovníkům a o poměru postižným mezi nimi samými. Tím dovolatel zajisté nemůže ničeho uvést na podporu svého náhledu. Z dalších ustanovení §§ů 547 a 550 obč. zák., jichž se také ještě dovolává, vyvozují však správně rozsudky nižších soudů opačný názor, že nestačí, by žalovaná pozůstalost byla ve sporu řádně zastoupena, byla-li žaloba doručena pouze jednomu z několika přihlášených dědiců. Názor tento lze jen schvalovati. Pozůstalost zastupují po zákonu všichni dědici, a je-li žalována, nelze žalobu řídit pouze proti některým z více dědiců jako zástupcům pozůstalosti (rozh. čís. 2758 sb. n. s.). Správně bylo podotčeno v napadeném rozsudku, že jen v tom případě, když někteří dědici uznali dluh, a jiní popřeli, není třeba zatahovati do sporu jako zástupce pozůstalosti ty dědice, kteří zažalovanou pohledávku již v pozůstalostním řízení uznali. Tu postačí doručiti žalobu jen těm, kteří popřeli přihlášenou pohledávku (rozh. čís. 566 sb. n. s.). Ale těmto nezbytně musí poskytnuta býti příležitost k zastupování pozůstalosti ve sporu, protože právě vzhledem k svému stanovisku k zažalované pohledávce mohou jedině žalovanou pozůstalost hájiti. Jejich zájem na výsledku sporu toho nutně vyžaduje a když žalobkyni to bylo znemožněno, má nyní zájem na tom, by dřívější rozsudek a řízení byly prohlášeny zmatečnými. Právo postihu proti spoludědici z důvodu, že v základním sporu účinně pozůstalost nezastával, jest pro žalobkyni prostředkem vzdálenějším a pochybným s ohledem na subjektivní přesvědčení spoludědice, že pohledávku uznává. Netřeba se zabývati, jak činí odvolací soud, ještě tím, zda zmatečným byl rozsudek z toho důvodu, že po vydání odevzdací listiny nemohla již pozůstalost jako taková býti žalována, nýbrž dědici sami. Nerozhoduje, koho měl žalobce základní rozepře žalovati, nýbrž, kdo byl žalovanou stranou; tou byla pozůstalost, která však nebyla řádně ve sporu zastoupena, a proto právem bylo rozhodnuto, že rozsudek a řízení proti ní provedené je zmatečné dle Šu 529 čís. 2 c. ř. s.

Čís. 4940.

Více osob ručí za škodu společně a nedílně i tehdy, vzešla-li z nedopatření těchto více osob a podíly jednotlivců nedají se určit. Lhostejno, že činnost více osob byla trestně různě kvalifikována.

(Rozh. ze dne 21. dubna 1925, Rv I 334/25.)

Žalobcův kůň šlápl na drát státního telefonního vedení, který se byl přetrhl, s dráty městské elektrovodní sítě obce P. pod telefonními dráty přes ulici vedenými se spojil, a byl elektrickým proudem této městské sítě na místě usmrčen. Trestním rozsudkem byl uznán vinným jednak zřízenec telefonu přestupkem podle Šu 432 tr. zák. a zřízenec elektrárny obce P. přestupkem dle Šu 431 tr. zák. Žalobní nárok na náhradu škody proti obci P. uznal procesní soud první stolice co do důvodu z polovice po právu. Odvolací soud uznal žalobní nárok co do důvodu zcela po právu. Důvody: Nesprávné posouzení věci po stránce právní spatřuje odvolatel v tom, že první soud, ač správně

zjistil jak opomenutí zřízence žalované obce, tak opomenutí zřízence státní správy telefonní, tedy zavinění obou těchto stran, jsa vázán pravoplatným rozsudkem trestního soudu, ač uznal dále příčinnou souvislost žalobcovy škody se zaviněním zřízenců žalované obce i státu a uznal, že nelze stanovit přesně podíl, ve kterém ten a onen škodu způsobil, přece neuznal na solidární ručení a rozhodl, že žalobní nárok jest jen co do polovice po právu. Ježto skutková zjištění prvního soudu nejsou napadena, nemá odvolací soud ani příčiny ani podnětu, by od zjištění těch se uchýlil. Dle toho jest zjištěno, že žalobci byla způsobena majetková škoda, za kterou ručí jak žalovaná obec tak i stát pro nedopatření svých zřízenců, aniž lze přesně stanovit podíl, ve kterém ten a onen škodu způsobili. Jde tu o případ Šu 1301 druhá věta obč. zák., neboť žalobcová škoda způsobena byla vzájemným opomenutím dvou osob, jež sice bylo různě kvalifikováno dle trestního zákona, ale vede k jednomu a témuž výsledku. Příklad ten oceněn jest ustanovením Šu 1302 obč. zák. druhá věta, dle něhož škodu, způsobenou úmyslně nebo sice opomenutím, ale tak, že podíly jednotlivých vinníků nedají se přesně určit, nahraditi jest rukou společnou a nedílnou vinníky všemi, při čemž vyhraňuje se tomu, kdo škodu nahradil, postížití nárok vůči spoluvinníkům. Z toho důvodu, že projednáváný případ v právě uvedeném zákoně jest jasně rozřešen, bylo zbytečno dovolávati se obdoby § 888 obč. zák., nehledíc ani k tomu, že by se tu spíše hodila obdoba § 890 obč. zák., ježto dělitelnou jest tu nanejvýše peněžitá částka odškodného, kdežto podíly jednotlivých vinníků stanovit nelze. Důsledek onoho ustanovení však jest ten, že žalobce vším právem domáhá se náhrady škody třeba jen na jediném spoluvinníku, zde obci P., jako provozovatelce elektrárny, neboť tato ručí za celou škodu solidárně. Jest proto žaloba o náhradu škody co do právního důvodu vůči žalované obci opodstatněna v celém rozsahu a mělo v tomto smyslu býti rozhodnuto.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Právní názor napadeného rozsudku jest bezvadným. Více osob ručí za škodu kromě případu zúmyslnosti též tehdy společně a nedílně, vzešla-li z nedopatření těchto více osob a podíly jednotlivců nedají se určit. Ovšem ustanovení Šu 1302 obč. zák. vychází z předpokladu Šu 1301 obč. zák., že ke škodě, bezprávně způsobené, přispělo více osob společně, avšak buď bezprostředně, buď i prostředně. Škoda jest výsledkem neopatrného jednání neb opomenutí více osob a nedají-li se jejich podíly na této výsledné škodě určit, zodpovídají za ni nikoli pouze rovným dílem, nýbrž solidárně. Opačný výklad zákona (Randa, Schadenersatz, 1913, str. 194, Stubenrauch, 1903, str. 656 a jiní), byl v pozdější literatuře a judikatuře opuštěn (Ehrenzweig, System 1920, Kafka, Obligationenrecht 1910, str. 174, Mayr, Lehrbuch III. 1922, rozh. rak. nejv. soudu ze dne 12. března 1903, čís. 3.332, Sammlung VI. 2291, ze dne 5./7. 1911 Rv III 1333, ze dne 23. května 1916 Rv II 314/16, rozh. nejv. s. ze dne 4. září 1923 Rv II 439/22).